

Ünnepek

Lekció: Lk. 2.1-20
Textus: Lk. 1. 67-79

2004. dec. 25. Karácsony
Gazdagrét

A felkelő fény a magasságból

Zakariás énekeként ismerjük a most olvasott sorokat. Keresztelő János édesapja Istent dicsőíti és magasztalja karácsony hajnalán. Énekében egy erőteljes képpel foglalja össze karácsony üzenetét: meglátogatott minket a felkelő fény a magasságból. Jézusban Isten világossága ragyogott fel azoknak, akik – az éjszakában, a sötétségben ülve –már régóta várták a hajnalt, a világosságot. Zakariás hasonlóan hirdeti Isten csodálatos dolgait, mint az angyalok, akik a szabad ég alatt tanyázó pásztoroknak zengik Istent magasztaló éneküket. Valójában a Szentírás nem mondja, sem Zakariásról, sem az angyalokról, hogy énekelnek, csak annyit, hogy áldják az Urat! Mégsem tudjuk másképpen elképzelni ezeket a szavakat, mint szívből fakadó, Istent dicsőítő és magasztaló éneklést. Elképzelhetetlen, hogy Zakariás száraz és unott hangon adta volna elő mindazt, amit elmondott. Senki sem gondolja, hogy az angyali seregek faarccal mondták volna fel a leckét karácsony éjjelén. És nem azért, mert jó színészek voltak, és Isten elvárta, hogy ha már Fiát elküldi ebbe a világba, akkor a hírnökök lelkesedjenek egy kicsit. A pásztorok sem pusztán illő tisztelettel és kellő vallásos áhitattal nézték végig a mennyei jelenést, hogy utána az ünnep elmúltával minden a régiék szerint menjen tovább. Mindezek részeseivé lettek a karácsonyi eseményeknek, és ennek következtében lettek Istent magasztaló, neki szívből éneklő teremtmények. Jézus születése körül mennyei és földi teremtmények szíve és szája nyílik meg Iste dicséretére.

Lássuk, hogyan lett a karácsonyi örömhír részese Zakariás, és hogyan lehetünk részeseivé mi is ezen a karácsonyon!

I. Résztevők vagy szemlélők?

Zakariás tehát Istent magasztalja, mert ő meglátogatta népét. Részesévé lett Isten hatalmas tetteinek, felragyogott számára Isten világossága. Ez az, amire Isten bennünket a mai napon hív. Hogy a karácsonyi események hallgatóiból, szemlélőiből, közönségéből legyünk annak részesei. Isten be akar minket vezetni, be akar minket vonni abba, ami 2000 évvel ezelőtt történt, amint Zakariással is tette. Azt munkálja ma közöttünk, hogy a mi szívünkben is felfakadjon az őt magasztaló ének. Vajon ki az az ember, milyen az az ember, aki számára valóság, hogy Isten meglátogatta az ő népét?

Kezdetben hasonlóan kívülálló, mint mi is. Lukács evangélista elénk adja, hogy Zakariás pap volt. Feleségével, Erzsébettel együtt istenfélő emberek, akik úgy öregedtek meg, hogy – minden imádságuk ellenére – nem született gyermekük. Egy alkalommal Zakariás a templomban mutatott be áldozatot, papi szolgálatát végezve, amikor Isten angyala megjelent neki. A megrettent Zakariást azzal szólította meg, hogy Isten meghallgatta imádságaikat és felesége fiút fog szülni, aki Istennek különleges eszköze lesz, sokakat fog az Úrhoz fordítani. Zakariás azonban nem hisz az angyal üzenetének. Kívülálló, más szóval hitetlen. Nem Isten létében kételkedik. Nem azt kérdőjelezi meg, hogy érdemes-e Istenhez imádkozni, azaz cselekszik-e Isten. Imádkozott hozzá éveken, évtizedeken keresztül Erzsébettel együtt gyerekért. Nem született gyermekük. Zakariás nem lett istentagadóvá életük fájdalma, szegye miatt. Istenfélő és igaz emberként végzi a papi szolgálatot. De amit most mond az isteni hírnök, az elfogadhatatlan számára. Megöregedtek... hogyan lehetne hát gyermekük? Hisz ő Istenben – de abban, hogy Isten személyesen beavatkozik életükbe, hogy a természet normális folyamatait visszájára fordítja, hogy vénségükre szabadítást és új életet szerez nekik – azt nem képes hinni. Hisz Zakariás az Úrban, de azt, hogy Isten személyesen hozzá jöjjön, hogy nagy szabadításának részesévé tegye, hogy életét egészen mélyen érintse, hogy gyermektelen

vénsége éjszakájában felragyogtassa világosságát, azt nem képes elfogadni. A hitetlensége miatt Zakariás néma lesz – egészen addig, amíg a gyermek meg nem születik. Amint megoldódik a hitetlen pap nyelve, azonnal Isten kezdi el dicsőíteni és magasztalni.

Ki az, aki részesévé lett Isten szabadításának, annak, amint a felkelő fény meglátogatta ezt a világot Jézus Krisztusban? Zakariás, Isten korábban hitetlen szolgája. Lehetünk, maradhatunk mi is kívülálló ünneplők, ha nem merjük életünk valódi kérdéseit elvévinni.

Zakariás, hozzánk hasonlóan, úgy lett a karácsonyi örömesemények részese, hogy nem volt jelen Jézus születésekor. Zakariás Jézus születése előtt magasztalja Istent azért, hogy meglátogatta népét, váltságot szerzett neki, erős üdvözítőt támasztott Dávid házából. Hogyan beszélhet múlt időben minderről, hogyan lelkendezhet, hogy a felkelő fény meglátogat minket a magasságból, amikor Jézus még nem született meg, amikor még csak egy életképtelen magzat akkor, amikor Zakariás mindezeket elmondja? Ennek csak egyetlen magyarázata lehet. Az, aki megtapasztalta, hogy Isten élő és ható, hiszen bezárta száját kilenc hónapra, majd csodálatos módon gyermeket ajándékozott nekik, azután megnyitotta száját és betöltötte Szentlelkével, hitben már érzi és megragadja Isten látogatásának világosságát. Fizikailag még nincs ott – de a Szentlélek által már valóság számára.

Sokaknak kérdés ma, hogyan lehetne ő részese annak a szabadításnak, öröme, amit Jézus Krisztus elhozott ebbe a világba, ha 2000 évvel később él. Hogyan lehetne a miénk azoknak éneke, akik ott voltak, ahol mi nem voltunk? Hogyan férközhetnék hozzá ahhoz a valósághoz, ami elmúlt, hogyan lehetne több a karácsony, mint hangulatok és emlékek felidézése, amely kellemes – de múlandó... Ami Zakariással történik Jézus születése előtt, rámutat Isten különleges munkájára, arra, hogy ő nem időhöz és térhez kötött. A Szentlélek ereje által Isten bárhol, bármikor és bárkit bevonhat és bevon mindabba, amit Jézus Krisztusban munkál. Azért vagyunk ma itt, hogy ez történjen mindannyiunkkal. Istentiszteletünkben, az éneklésben, imádságban, igehallgatásban, úrvacsorában ő akar belépni a mi életünkbe, Jézus, a felkelő fény a magasból érkezik a mi éjszakánkba. Mert nem elégszik meg azzal, hogy kívülálló szemlélődők legyünk, hanem a karácsonyi örömhír részesévé tesz ma minket. Nézzük hát, mi ennek az örömhírnek a tartalma, mit énekel Zakariás!

II. Meglátogat minket a felkelő fény a magasból...

Amikor Zakariás a felkelő fény látogatásáról szól, nem valamiféle misztikus fényről, benső megvilágosodásról, ezoterikus erőről, hanem a názáreti Jézus Krisztusról tesz bizonyosságot. Zakariás nem megvilágosodott meditáció közben, hanem megszólított Isten által. Részesévé lett annak, akit Isten elküldött a világba. Az eljövétel okaként Isten könyörülő irgalmát nevezi meg. Azaz Isten irgalomra, könyörületeségre indult látva mindazokat, akik a sötétségben és a halál árnyékának völgyében lakoznak. Zakariás, aki találkozott az Úrral, tudja, hogy egyedül Isten szeretete és jósága, hogy elküldi Jézust és ennek ő is részese lehet. Ő, akit Isten vénségében vígasztalt meg („Miért nem hallgattad meg egész életemben mondott imáimat?”) ismeri az Úr irgalmát és szeretetét.

Miért hasonlítja Jézus eljövételét ahhoz, amikor egy hosszú éjszaka után végre felkel a nap és beragyog mindent?

Mert nyilvánvalóvá lesz, hogy Isten beteljesíti ígéreteit. Nagyon hosszú idő telt el azóta, hogy a próféták először hirdették Isten ígését, hogy Isten esküvel kötött szövetséget Ábrahámmal. Zakariás kortársai, Izrael népe hitte, hogy – amint Malakiás próféta írja – „fölragyog majd az igazság napja számotokra, akik nevemet féltitek, és sugarai gyógyulást hoznak.” (Mal. 3.20) De az éjszaka hosszára nyúlt. Régóta nem volt Istennek prófétai szava, a szabad és független Izrael dicsősége is régóta a múlté. A pogányok, az Istent nem ismerők uralkodnak Izraelen. Vajon elfelejtette Isten az ő népét? Vajon a próféták szava arról, hogy Isten elküldi az ő felkentjét, szabadítót támaszt Dávid házából, pusztán emberi ábránd? Az a hit, amely nem valóságos, amely

nem jelenik meg valóságosan nép életében, ami csak arra való, hogy legyen valamiben reménykedni, hiábavaló. Ha a sötét éjszakának valóságosan soha sem lesz vége, és a hit csak arra való, hogy valahogyan kibírjuk az éjszakát, akkor nincs megváltás, nincs szabadulás. Ha Isten ígéretei nem teljesednek be, ha ő nem jön el ebbe a zűrzavaros világba, ha nem tartja kezében ennek a világnak az életét, ha nem kormányozza azt célja felé, ha nincs más reménységünk, mint a népek és nemzetek politikusai, akkor elvesztünk. De Isten beteljesíti ígéreteit – és idén karácsonykor is ez az igazság ragyoghat fel közöttünk. Jézusban eljött és eljön újra, nem hagyta magára ezt a világot, amely – gyakran úgy látszik – hatalmas sebességgel száguld a sötétségben. Krisztus világossága felragyogott a történelemben, és azt hirdeti a kétségbeesés sötétségében, hogy Isten kezében vannak mindennek. Ő nem feledkezett meg ígéreteiről.

Mert Jézus szétfeszíti a félelem korlátait. A félelem sötéttségét is Krisztus, a felkelő fény világossága oszlatja el. Arra a kérdésre, hogy mi az életünk célja, jelentése, az Istent dicsőítő Zakariás azt válaszolja, hogy „*félelem nélkül szolgáljunk neki, szentségben és igazságban előtte életünk minden napján.*” Az egzisztenciális homályban, hogy tudniillik mit kezdjünk az életünkkel azon túl, hogy megszületünk, felnövünk, tanulunk, dolgozunk, családot alapítunk, otthont teremtünk, megöregszünk és meghalunk, Zakariás bátran vallja meg: az életünk célja, hogy Isten előtt éljünk, őt szolgáljuk. Mindez pedig legyen – és lehet! – félelem nélkül. Mert nem az Istentől való félelemből fakad a szentségben és igazságban élt élet gyönyörű és megalgató programja, hanem éppen a félelmelettől való szabadságból. Amikor Krisztus fénye és melegsége beragyog az életünkbe, szétolvad bennünk a félelmek sötétsége és hidegsége. Leomlanak a legkülönbözőbb félelmelek, rémképek, jogos vagy jogtalan szorongások bénító bilincsei. Zakariás azt hirdeti, hogy Jézus világossága felragyog azoknak, akik „a halál árnyékában lakoznak”. Azaz ő leoldja a halálfélelem kötelékeit is. A félelmelettől felszabadult ember pedig bátran és örömmel adja oda magát arra, hogy Istent szolgálja. Ez a szolgálat nem azt jelenti, hogy lekipásztorok, misszionáriusok leszünk, mégcsak nem is arról van itt szó, hogy milyen feladatokat, szolgálatokat látunk el a gyülekezetben. Zakariás arról beszél, hogy a félelmelettől felszabadult ember egész életére úgy tekint, mint amit Istenért és Istennel szentségben és igazságban, tisztaságra és józanságra törekedve él.

Mert Jézus megbékít Istennel és egymással. Ha a félelem sötétség, amibe beleragyog Krisztus világossága, ugyanígy sötétség az elrontott kapcsolataink. Karácsonykor különösen is érezzük ezt. Jobban fáj valakinek a hiánya, mint bármikor máskor, és erősebben próbálkozunk a nem jól működő kapcsolatainkban is normalizálni a viszonyokat, mint egyébként. Mindeközben persze érezzük, hogy ami elromlott, az elromlott, ami fáj és csalódást okozott, az nem változott meg, és a keserűség és neheztelés is, mégha félre is tesszük egy kicsit, nem enged el. Ez, megtévezve azzal, hogy Istennel sem vagyunk rendben, mert nem ismerjük, nem keressük, nem szeretjük – sötétség. Zakariás azonban jó hírt hirdet, hiszen azért jelenik meg a felkelő fény a magasból, hogy „*ráigazítsa lábunkat a békesség útjára.*” Jézus tehát azért jött, hogy – képletesen szólva – lábainkat leemelje a harag és a viszály útjáról, és mintegy kézen fogva rávezessen arra az útra, amit nélküle nem találunk meg. Jézus Krisztus világossága éppen az, hogy ő békít meg Istennel és ő békít meg a másik emberrel. Ő a mi váltságunk, ő a mi szabadítónk, éneklé Zakariás, a Szentlélektől megragadott ember, aki nem pusztán szemlélője, hanem részese a karácsonyi eseményeknek.

Hogyan lesz ez a miénk? Hogyan leszünk ma kívülálló szemlélőkből bentlévő részesek? János írja Jézus eljövetele kapcsán: „*A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be. ... Akik pedig befogadták...*” (Jn. 1.5, 12) A világosság, a felkelő fény felragyogott itt is, ma is, a mi sötétségünkben. Nem elégedjünk meg azzal, hogy ránkragyogtatja fényét... Ne elégedjünk meg azzal, hogy megmelenget minket... Zárjuk szívünkbe ezt a világosságot, zárjuk szívünkbe ezt a meleget, fogadjuk életünkbe az Úr Jézus Krisztust! Így leszünk kívülálló szemlélőkből résztvevők! Így tölt be a Szentlélek és fakad fel a dal, Isten nagyságos és csodálatos dolgainak hirdetése a mi szívünkben is. ÁMEN!